
**A
M
U**

**AKADEMIE MÚZICKÝCH
UMĚNÍ V PRAZE
DAMU FAMU HAMU**

**Proměny umělecké profese a reakce vysokých
uměleckých škol na potřeby praxe**

**Konference Uplatnitelnost na trhu práce v oboru klasické hudby
IDU, 23.10.2023**

Ingeborg Radok Žádná

Proměny umělecké profese v posledních třech dekádách

- změny ve struktuře a financování kulturních institucí po roce 1989 – redukce stálých uměleckých souborů, méně stálých pracovních pozic
 - nové způsoby šíření, konzumace i prezentace umění, resp. hudby – rozvoj technologií
 - dopady covid-19 – zrychlení využívání nových způsobů i technologií
 - větší důraz na prezentaci uměleckého výkonu i umělce samotného
- *umělec musí být vybaven kromě oborově specifických dovedností i tzv. obecnými nesespecifickými dovednostmi*

Změny podob uměleckého pracovního trhu

- job hopping – častější změna práce během produktivního věku
 - hybridní pracovní trh – fragmentace, rozvoj malého podnikání, více freelancerů – příležitost i větší zodpovědnost za svou kariéru
 - offline i online publikum
 - důraz na flexibilitu a schopnost celoživotního učení
 - častější tzv. portfoliová kariéra – umělec je zároveň producentem, zaměstnancem i zaměstnavatelem
 - environmentální rozměr umělecké práce a d.
- *změna základního pohledu na vlastní kariéru, potřeba nových/jiných schopností a dovedností*

Změna v přemýšlení o vlastní kariéře

- Pracuji – jsem zaměstnanec, umělec na volné noze, učím, pracuji mimo vystudovaný/studovaný obor?
- Jaká je moje představa o budoucí práci?
- Jaká je moje motivace ke studiu a k předpokládané kariéře?
- Mám osobní předpoklady pro organizaci „vlastní“ kariéry?
- ...

Nové výzvy – portfoliová kariéra

svoboda, flexibilita, různorodost, zajímavá
umělecká setkání, samostatnost v rozhodování,
samostatnost v plánování, izolace, finanční
nejistota, zodpovědnost za vlastní kariéru, vyšší
nároky na organizaci práce, nezvládání základních
dovedností z oblasti účetnictví, daní, práva, vyšší
nároky na využívání ICT technologií

Adaptace vzdělávání na potřeby umělce a proměnu pracovního prostředí

- široké spektrum programů, kurzů apod. dostupných na nejvýznamnějších uměleckých VŠ v evropských metropolích
- využití techniky: realizace vlastního projektu, inkubátory, startupy, stáže se supervizory či shadowing
- poradenská či kariérní centra
- spolupráce se studenty produkce
- nabídka CŽV
- spolupráce s externími vzdělávacími institucemi i agenturami

Kurikula vysokých uměleckých škol v ČR

postupné zavádění předmětů, modulů nebo kurzů z oblasti přenositelných/obecných dovedností s maximálním využitím možností a potenciálu školy:

- předměty typu fundraising, marketing, autorské právo, daňová a smluvní problematika, komunikační dovednosti
- burzy projektů
- diskuse s alumni
- projekty napříč studijními programy se supervizí pedagogů
- koučing
- podpora vnitřních grantových schémat
- stáže a praxe

Další možnosti celoživotního vzdělávání

podle časových možností a konkrétních potřeb umělce:

- semináře, workshopy, letní kurzy, organizované vzdělávacími institucemi
- konference
- online kurzy
- další studium – současně se studiem uměleckého oboru, na jiné VŠ
- mikrocertifikáty/mikrokredity

Dotazníkové šetření HAMU, HF JAMU a FU OSU (7-8/2022) – součást projektu DKR IDU – L. Dohnalová, L. Peší Šilerová - Uplatnitelnost na trhu práce v oboru klasické hudby

Cíl šetření:

pracovní aktivita během studia a předpokládaná aktivita po absolutoriu, strategie při vstupu na pracovní trh, preference typu pracovního nebo zaměstnaneckého vztahu, preference typu práce

Metody:

elektronické dotazníkové šetření mezi studenty absolventských ročníků na 3 fakultách a hudebně zaměřených programech bakalářských a magisterských (instrumentalisté, zpěváci, dirigenti)

Celkový počet odpovědí: 92 (z 274 oslovených)

Výsledky šetření

poměr mezi počty absolventů profesionálních hudebních škol a nabídkou pracovního trhu je zatím vyrovnaný

absolventi vstupují do kariérního modelu obsahujícího nejčastěji dvě role – zaměstnání a nezávislá činnost

nadpoloviční většina českých absolventů kombinuje výuku na ZUŠ a nezávislou uměleckou práci

dvě třetiny absolventů pracují v portfoliové kariéře, nejčastěji v kombinaci s působením v ZUŠ

nabízené kurzy poskytované VŠ v ČR v oblasti základů managementu se stanou zřejmě nedílnou součástí kurikulí

Příklady dobré praxe z AMU/HAMU

- moduly, semináře, kulaté stoly
- zavedení kurzu v mg studiu (marketing, fundraising, ekonomické a právní minimum, management pro interprety)
- předmět Performing Arts Management
- individuální poradenství
- mezifakultní a fakultní studentské projekty pod vedením pedagoga
- státnicový předmět Hudební management pro interprety v mg studiu

**Děkuji za
pozornost.**

**doc. PhDr. Ingeborg
Radok Žádná**

**rektorka@amu.cz
www.amu.cz**